

Hajléktalan emberek egészsége

Dr. Rákossy Zsuzsa
PTE ÁOK Orvosi Népegészségtani Intézet

Népegészségügyi szempontok

- Gyakoribbak a megbetegedések az átlagpopulációhoz képest
- Drámaian kevesen élik meg az adott ország átlagpopulációjára jellemző születéskor várható élettartamot

- életkörülmények
- életmód
- egészségügyi ellátáshoz való korlátozott hozzáférés

← → ↻ Biztonságos | <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/?term=homeless>

PubMed.gov
US National Library of Medicine
National Institutes of Health

PubMed |

Create RSS Create alert Advanced Help

Article types
Clinical Trial
Review
Customize ...

Text availability
Abstract
Free full text
Full text

Format: Summary ▼ Sort by: Most Recent ▼ Per page: 20 ▼ Send to ▼ Filters: [Manage Filters](#)

See 4 articles about [spn-E \(HOMELESS\) gene function](#)
See also: [spn-E \(HOMELESS\) spindle E](#) in the Gene database

Search results
Items: 1 to 20 of 9652

<< First < Prev Page 1 of 483 Next > Last >>

Results by year

Download CSV

← → ↻ Biztonságos | <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/?term=homeless+Hungary>

NCBI Resources [x] How To [x]

PubMed.gov
US National Library of Medicine
National Institutes of Health

PubMed |

Create RSS Create alert Advanced Help

Article types
Clinical Trial
Review
Customize ...

Text availability
Abstract

Format: Summary ▼ Sort by: Most Recent ▼ Per page: 20 ▼ Send to ▼ Filters: [Manage Filters](#)

Search results
Items: 20

Find related data
Database:

Nagyon kevés a hazai hajléktalan populáció egészségére vonatkozó lektorált, nemzetközi folyóiratban publikált adat

Adatok és módszerek

- Pécs, Debrecen és Budapest hajléktalanellátó intézményei

Az elemzett hajléktalan populáció: 453 fő

Átlagéletkor: 52 év (18–88,9év), 81% férfi

ETHOS kategória : 27%-a fedél nélküli, 51%-a lakástalan, 11% bizonytalan lakáshelyzetű, 11%-a elégtelen lakáskörülmények között élő

- Európai Lakossági Egészségfelmérés (ELEF2014) nemre és korra korrigált adatai

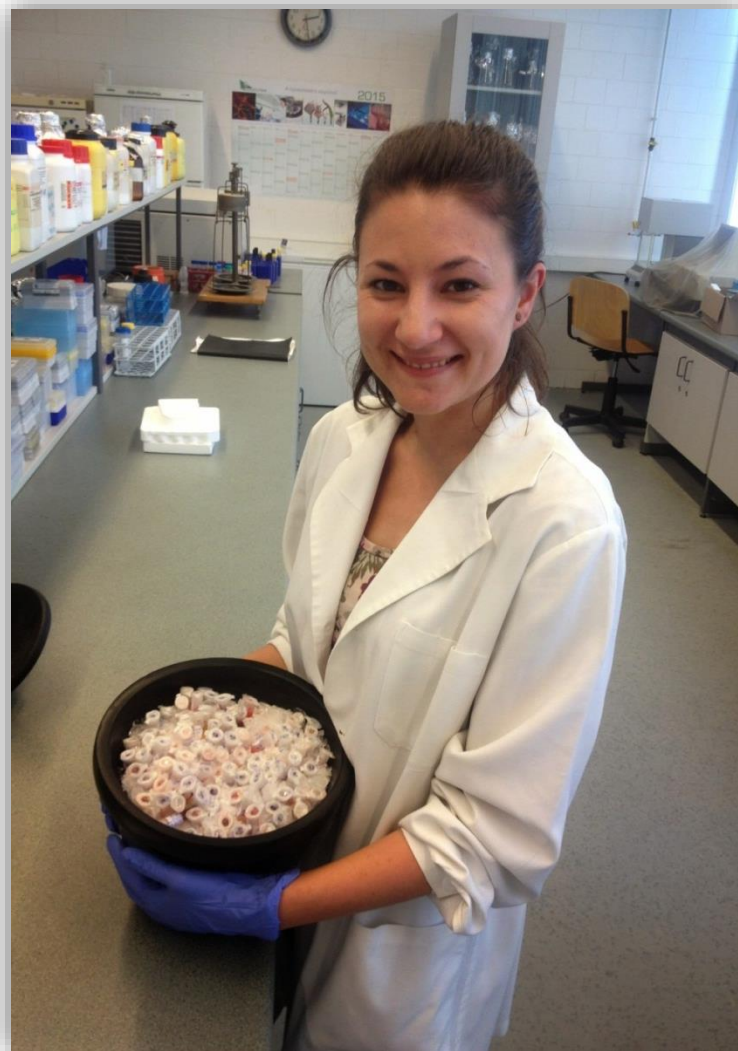
ELEF2014: 5826 fő, alsó jövedelmi ötöd:1089 fő

- **Antropometriai paraméterek:** testtömeg, testzsír (%),
viszcerális zsír, testtömegindex (BMI), vázizomzat (%)
(*BF511 Omron body composition monitor*)
- **Táplálkozási szokások** (*táplálkozási gyakoriság kérdőív*)
- **Egészségi állapot, egészségmagatartás** (*kérdőív*)

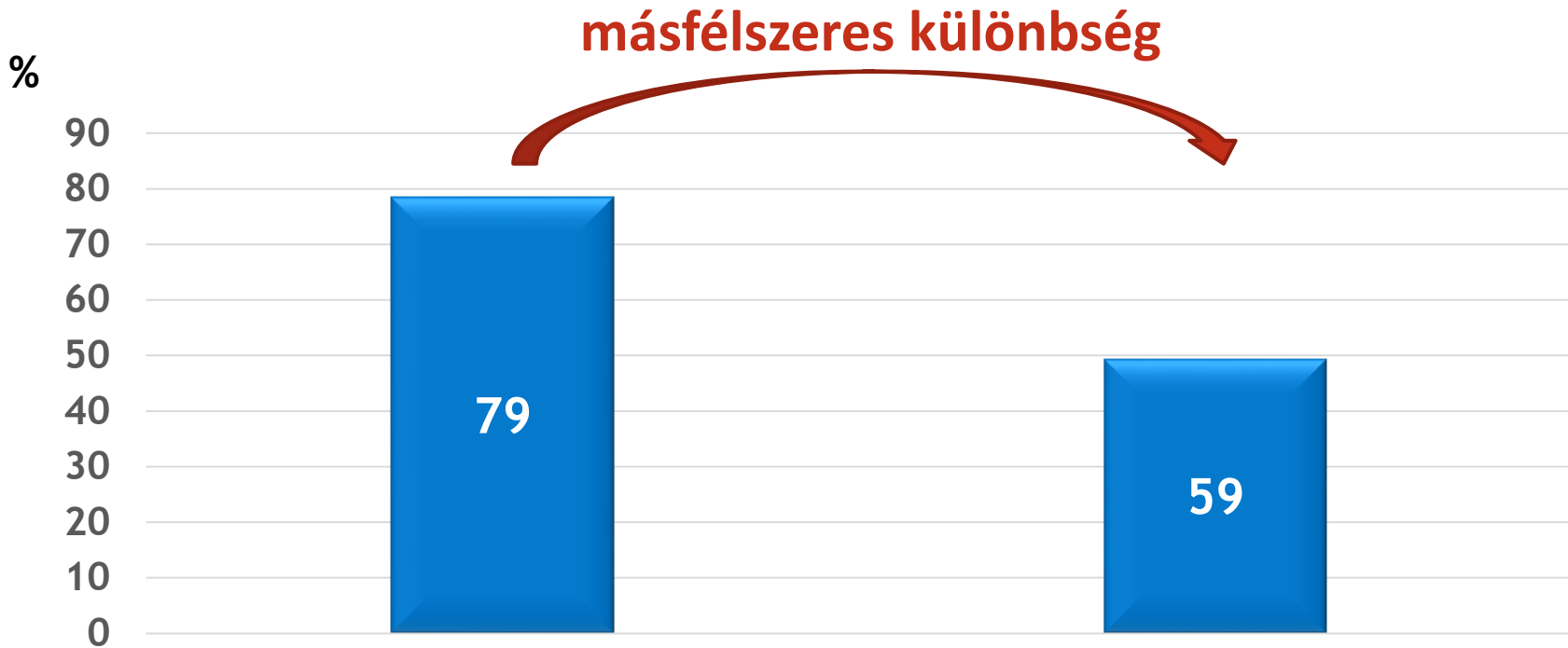

Vérminták: rutin labor, molekuláris kísérletek

Krónikus nem fertőző betegségek

Hajléktalan populáció

**35%-uk szed
gyógyszert!!**

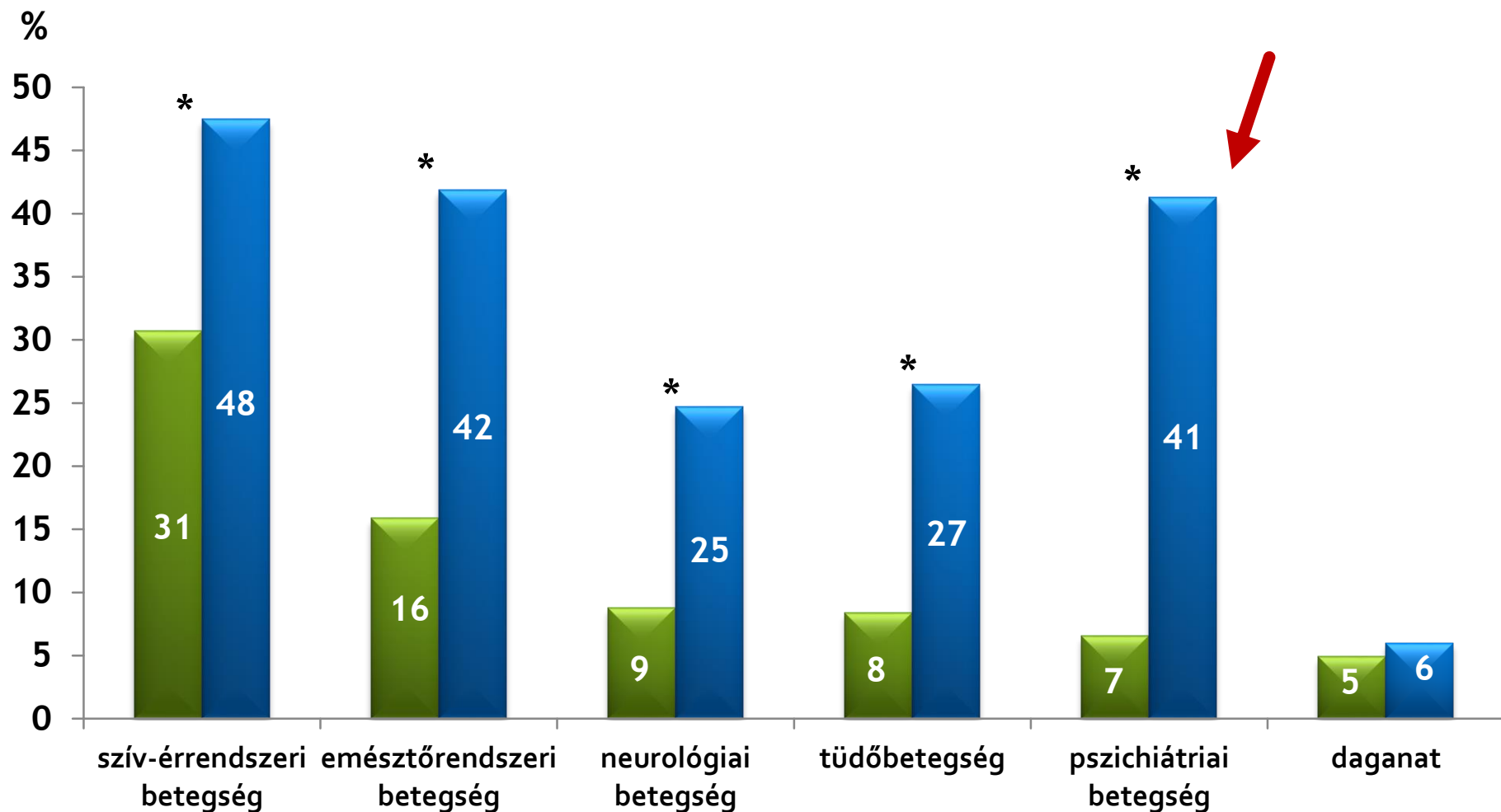
Átlagpopuláció

**92%-uk szed
gyógyszert**

Betegségek előfordulása a hajléktalan populációban

■ saját bevallás alapján   ■ BNO kód alapján

* $p < 0,001$

Orvoshoz fordulás gyakorisága a felmérést megelőző egy évében

**A krónikus betegségek
és a házi orvoshoz
fordulás gyakoriságában
nagy különbségek!!**

*N =453

** Európai Lakossági Egészségfelmérés korra és nemre standardizálva

Szűrővizsgálatokon való részvétel

Tüdőszűrésen 98,6%-uk vett részt

**5,7 % volt
egyéb
szűrővizs-
gálaton***

**Betegségek
rejtve
maradnak**

**Hatékony
terápia
elmarad**

**Rossz
egészségi
állapot**

**Csökken a
várható
élettartam**

*a felmérést megelőző 5 évben

Dohányzási szokások

Jelenleg dohányzik

* =453

** Európai Lakossági Egészségfelmérés korra és nemre standardizálva

Munkaképtelenség

Anyagi
nélkülözés

Bizonytalan a
táplálékhoz jutás

Táplálkozás

Betegségek

Mennyiségi/
Minőségi éhezés

Malnutríció-
Elhízás

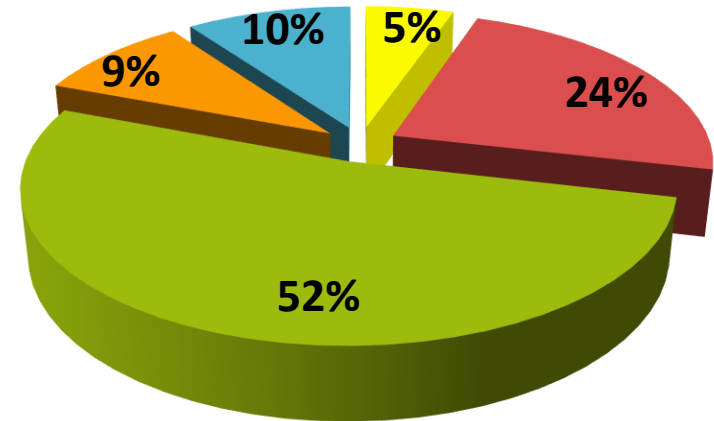

Hajléktalan emberek táplálkozása

Az étkezés leggyakoribb szinterei:

- 25,1% Átmeneti szállások
- 21,7% Nappali melegedőhelyek
- 19,1% Népkonyhák
- 16,6% Közterület

Napi étkezések száma:

■ 1 ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 vagy 5 < étkezés naponta

Átlagos havi jövedelem **33 385 (±29585) Ft**

Élelmiszerre fordított **15 474 (±14705) Ft**

Alacsony tápértékű, magas energiatartalmú ételek, italok fogyasztása

napi rendszerességgel

49% fehér
kenyér

20%
szénsavas
üdítők

8% energia
italok

25%
csokoládé-
cukorka

A hajléktalanok 50%-a heti szinten sem fogyaszt zöldséget és gyümölcsöt

14 % egyáltalán nem eszik zöldséget, gyümölcsöt

1.6 % felnőtt magyar populáció

Az egészséges táplálkozással kapcsolatos tudásuk nem befolyásolta a gyümölcs-zöldség fogyasztást

A hatékony intervenciót nehezítő szubjektív tényezők

32%-uk rendszertelenül
táplálkozik

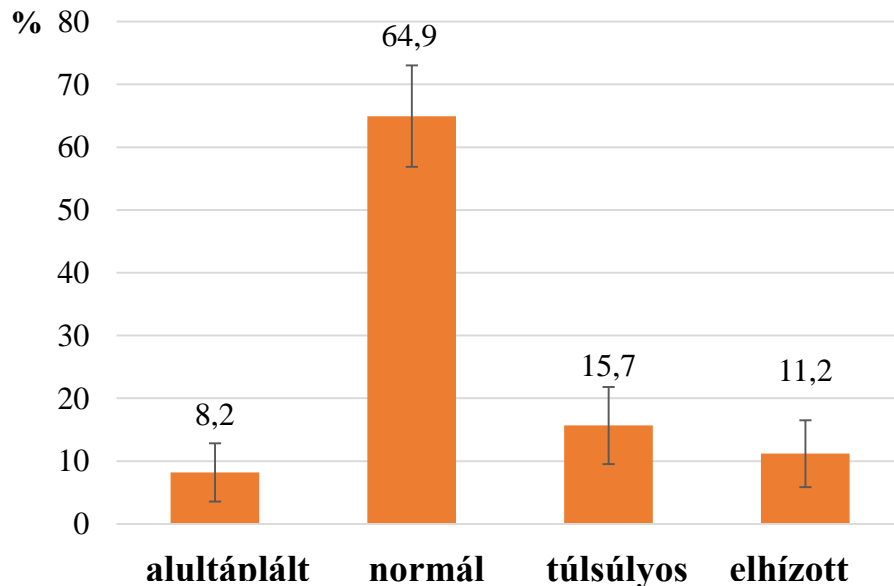
62% naponta ≤ 2 -szer eszik

40% érzi alultápláltnak magát

Méréseink alapján (BMI)

68% rendszeresen
táplálkozik

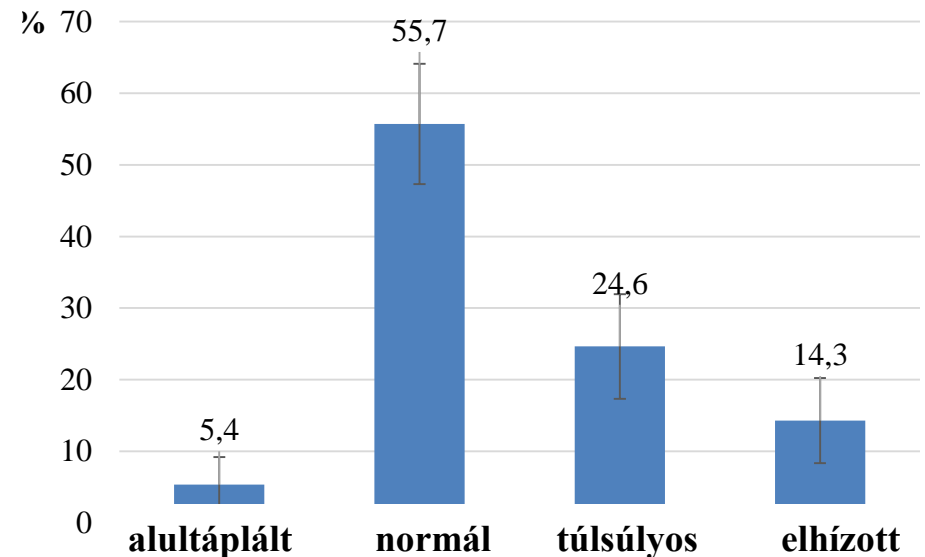
87% naponta ≥ 3 -szor eszik

91% normál tápláltsági
állapotúnak tartja magát

Méréseink alapján (BMI)

A táplálkozás „ördögi köre”

Jelentős ismerethiány a
táplálkozást illetően

Szűkös anyagi források

Kirívó táplálkozási szokások
kukázás

Az emésztőrendszer rossz
állapota, foghiány

Mennyiségi és minőségi
élelmiszerhiány

Jelentős makro- és
mikrotápanyag-hiány

„Az Angyaltól egészséget”

A „Február Harmadika Munkacsoport” 2013-ban elvégzett felmérésben:

“Ha most leszállna egy Angyal, mit kívánna tőle?”

57%-a (5471 fő) az egészséget választotta

„Többnyire azok választották az egészséget, akik egy másik helyen azt írták, az egészségi állapotuk akadályozza őket abban, hogy munkát vállaljanak (2900 akadályozottból 2100-an kértek az angyaltól az egészséget)”.

**Népegészségügyi szempontból: adatgyűjtés,
hatékony prevenció, intervenció és monitorozás.**

Hajléktalanság
soktényezős
problémakör

Multidimenzionális megközelítés

Heterogén
populáció

Kiválasztani a célpopulációt

Kevés adat

Nemzetközileg is összehasonlítható
vizsgálatok, adatok

Betegségek

Szűrővizsgálatok, egészségügyi
ellátáshoz való hozzáférés növelése

Ismerethiány,
életmód

Egészségnevelési, egészségfejlesztési
programok

Köszönetnyilvánítás

PTE, ÁOK Orvosi Népegészségtani
Intézet

Dr. Nagy-Borsy Emese

Vági Zsolt

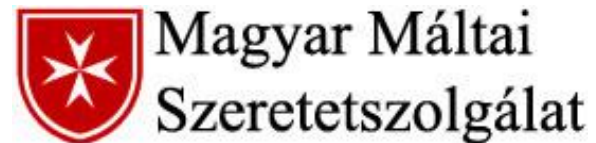
Nagy Brigitta

Skerlecz Petra

Prof. Dr. Kiss István

Tárki Társadalomkutatási Intézet ZRt

Szeitl Blanka

Köszönöm a figyelmet!

